

DECIZIE

de inadmisibilitate a sesizării nr.92g/2020 privind excepția de neconstituționalitate
a unor prevederi din articolul 446 alin.(2) din Codul de procedură civilă
(încheierile și deciziile judecătorești
care nu pot fi supuse revizuirii)

nr. 122 din 22.10.2020

Monitorul Oficial nr.286-292/169 din 06.11.2020

* * *

Curtea Constituțională, judecând în componența:
dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Eugenia Mița, *asistent judiciar*,
Având în vedere sesizarea înregistrată pe 10 iunie 2020,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 22 octombrie 2020, în camera de consiliu,
Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.” din articolul 446 alin.(2) din [Codul de procedură civilă](#), ridicată de dl avocat Victor Munteanu în interesele S.C. „Inter Trade Investment Company” S.R.L., parte în dosarul nr.3rh-2/2020, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecată de la Curtea de Apel Chișinău format din dl Vladislav Clima, dna Ecaterina Palanciuc și dna Ala Malfi, în baza articolului 135 alin.(1) lit.a) și lit.g) din [Constituție](#).

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 21 august 2018, F.P.C. „Clasic CV” S.R.L. și S.R.L. „Neaos” au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, solicitând anularea actelor administrative. Pe 4 septembrie 2018, dl avocat Pavel Pitihin a depus, în interesele F.P.C. „Clasic CV” S.R.L. și S.R.L. „Neaos”, o cerere de repunere în termenul de prescripție a cererii de chemare în judecată depuse de către aceste companii.

4. În ședința de judecată, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat a depus o cerere privind excepția de tardivitate, solicitând respingerea acțiunii ca fiind tardivă.

5. Prin Încheierea din 17 octombrie 2018, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a respins cererea dlui avocat cu privire la repunerea în termen, a admis excepția de tardivitate depusă de Serviciul Fiscal de Stat și a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de companiile reclamante.

6. Pe 25 octombrie 2018 companiile reclamante au formulat un recurs împotriva Încheierii din 17 octombrie 2018.

7. Prin Decizia din 24 ianuarie 2019, Curtea de Apel Chișinău a admis recursul declarat, a casat Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, din 17 octombrie 2018 cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

8. Rejudecând cauza, prin Încheierea din 22 aprilie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a respins cererea companiilor reclamante de a fi repus termenul de prescripție, iar cererea de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actelor administrative a fost declarată inadmisibilă.

9. Pe 3 mai 2019, companiile reclamante au contestat cu recurs Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din 22 aprilie 2019. Recursul a fost respins prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2019.

10. Pe 18 decembrie 2019, F.P.C. „Clasic CV” S.R.L. și S.R.L. „Neaos” au depus o cerere de revizuire a Deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2019. Ulterior, pe 8 aprilie 2020, și S.C. „Inter Trade Investment Company” S.R.L. a depus o cerere de revizuire a deciziei menționate *supra*.

11. Pe 19 mai 2020, dl avocat Victor Munteanu a ridicat, în interesele S.C. „Inter Trade Investment Company” S.R.L., excepția de neconstituționalitate a articolului 446 alin.(2) teza II din [Codul de procedură civilă](#).

12. Prin Încheierea din 19 mai 2020, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

B. Legislația pertinentă

13. Prevederile relevante ale [Constituției](#) sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. [...]”

Articolul 127

Proprietatea

„(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

[...]”

14. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă, adoptat prin [Legea nr.225 din 30 mai 2003](#), sunt următoarele:

Articolul 446

Dispozițiile judecătorești care pot fi supuse revizuirii

„(1) Pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

(2) Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. **Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.** În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

15. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul contestat al articolului 446 alin.(2) teza II din [Codul de procedură civilă](#) contravine prevederilor primului alineat al aceluiași articol și

îngrădește accesul liber la justiție, atunci când stabilește că încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.

16. În opinia sa, dispozițiile contestate urmează a fi declarate neconstituționale prin prisma normei generale de la articolul 446 alin.(1) din [Codul de procedură civilă](#), iar soluția corectă ar fi ca legislatorul să completeze textul contestat în vederea enumerării exhaustive a cazurilor în care nu poate fi inițiată procedura de revizuire.

17. În argumentele sale, autorul sesizării indică articolele 9 [*principiile fundamentale privind proprietatea*], 20 [*accesul liber la justiție*], 46 [*dreptul de proprietate privată și protecția acesteia*], 53 [*dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică*] și 127 [*proprietatea*] din [Constituție](#).

B. Aprecierea Curții

18. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

19. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din [Codul de procedură civilă](#), ține de competența Curții Constituționale.

20. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți a procesului. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#), așa cum a fost interpretat acesta prin [Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016](#).

21. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.” din articolul 446 alin.(2) din [Codul de procedură civilă](#). Prevederile acestui articol reglementează dispozițiile judecătorești care pot fi supuse revizuirii.

22. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză civilă care are ca obiect o cerere de revizuire a unei decizii judecătorești irevocabile (a se vedea §10 *supra*). Prin urmare, Curtea admite că prevederile contestate ar putea fi aplicate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

23. Curtea observă că prevederile contestate din articolul 446 alin.(2) din [Codul de procedură civilă](#) au constituit anterior obiect al controlului constituționalității (a se vedea [DCC nr.39 din 14 martie 2019](#)), dar sub alte aspecte decât cele invocate în prezenta sesizare.

24. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept din [Constituție](#) în cauza concretă pendinte în fața instanțelor de judecată (a se vedea [DCC nr.8 din 24 ianuarie 2020](#), §27; [DCC nr.24 din 2 martie 2020](#), §18; [DCC nr.63 din 11 iunie 2020](#), §19; [DCC nr.64 din 11 iunie 2020](#), §19). Astfel, prin prisma argumentelor sesizării, așa cum au fost prezentate de autorul excepției, Curtea trebuie să verifice, dacă prevederea contestată reprezintă o ingerință în vreun drept fundamental din perspectiva articolelor 9, 20, 46, 53 și 127 din [Constituție](#).

25. Curtea nu poate reține critica autorului excepției de neconstituționalitate potrivit căreia prevederile contestate prin exceptarea de la procedura revizuirii a încheierilor judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și a deciziilor emise în privința acestora, îi îngrădesc accesul liber la justiție. Dispozițiile articolului 20 din [Constituție](#) garantează persoanei accesul liber la justiție, inclusiv dreptul la o cale extraordinară de atac, cum este revizuirea, dacă acest drept este prevăzut de lege (a se vedea *Bochan v. Ucraina (nr.2)* [MC], 5 februarie 2015, §46 și jurisprudența citată acolo). [Codul de procedură civilă](#) admite revizuirea, numai în condiții și cazuri strict determinate și prevăzute în mod expres de cod, exceptând de la obiectul revizuirii dispozițiile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei. În acest context, Curtea notează că prevederea contestată nu ridică o problemă de constituționalitate din perspectiva articolului 20 din [Constituție](#).

26. Curtea nu întrevide motive pentru a analiza contrarietatea textului criticat cu articolele 9, 46, 53 și 127 din [Constituție](#), întrucât autorul excepției nu își argumentează criticile de neconstituționalitate. Curtea reiterează că simpla enumerare a unor dispoziții constituționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate ([DCC nr.18 din 13 februarie 2020](#), §19; [DCC nr.35 din 23 martie](#)

[2020](#), §20; [DCC nr.44 din 18 mai 2020](#), §23). Prin urmare, Curtea nu poate accepta spre examinare în fond sesizarea în partea care ar putea fi raportată la aceste articole constituționale. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate motivate într-o asemenea manieră, Curtea Constituțională s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil în condițiile în care, prin prisma articolului 24 alin.(2) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și a articolului 39 din [Codul jurisdicției constituționale](#), sesizarea trebuie să fie motivată, să cuprindă obiectul și împrejurările pe care subiectul își întemeiază cerințele ([DCC nr.139 din 12 decembrie 2019](#), §25).

27. Curtea nu poate reține critica de neconstituționalitate în partea în care autorul pretinde că textul contestat din articolul 446 alin.(2) teza II din [Codul de procedură civilă](#) este în contradicție cu prevederile alineatului (1) al aceluiași articol. În acest sens, Curtea reiterează că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, dar nu raportarea la alte norme infraconstituționale sau compararea prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale [Constituției](#) (a se vedea, *mutatis mutandis*, [HCC nr.40 din 21 decembrie 2017](#), §29; [DCC nr.139 din 12 decembrie 2019](#), §25). Astfel, o pretinsă incompatibilitate între două sau mai multe norme legale infraconstituționale cuprinse în același act normativ sau acte normative distincte nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și aplicare a legii, a cărei rezolvare le revine instanțelor de judecată. De altfel, și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că rolul decizional conferit instanțelor de judecată urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (*Rohlena v. Cehia*, [MC], 27 ianuarie 2015, §50, 51).

28. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin.(1) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și a articolelor 61 alin.(3) și 64 din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a textului „Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.” din articolul 446 alin.(2) din [Codul de procedură civilă](#), ridicată de dl avocat Victor Munteanu în interesele S.C. „Inter Trade Investment Company” S.R.L., parte în dosarul nr.3rh-2/2020, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTE

Domnica MANOLE

Nr.122. Chișinău, 22 octombrie 2020.